БЕЛАРУСКАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК
ЛІТОЎСКІ СЕКТАР

БЕЛАРУСКА-ЛІТОЎСКІ
і
РУСКА-ЛІТОЎСКІ
ТЭРМІНАЛАГІЧНЫ
СЛОЎНІК

I СШЫТАК

Апрацаваў В. КОПКА
Адрэдагавала брыгада
пад кіраўніцтвам акадэміка
С. МАТУЛАЙЦІСА

ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК
МЕНСК—1934

BALTARUSIJOS MOKSLŲ AKADEMIJA
LIETUVIŲ SEKTORIUS

BALTARUSIŠKAI-LIETUVIŠKAS
IR
RUSIŠKAI-LIETUVIŠKAS
TERMINOLOGINIS
ŽODYNĖLIS

I SĄSIUVINIS

Sustatė V. KOPKA
Redagavo brigada
akademikui
S. MATULAIČIUI
vadovaujant.

BALTARUSIJOS MOKSLŲ AKADEMIJOS LEIDYKLA

MINSKAS—1934

Адказны рэдактар **С. Матулайціс.**
Адказны карэктар **В. Копка.**
Тэхн. рэдактар **Ул. Свірыдаў.**

Здана ў друк 4/IV 1933.
Падпісана да друку 20/V 1934.

$2^3/_4$ арк. Зак. 975
Уп. Галоўлітбела № В—91. Тыраж 1000 экз.

Друкарня Беларускае Акадэміі Навук.

Baltarusijos Mokslų Akademijos Lietuvių Sektorius leidžia pirmąjį baltarusiškai-lietuviško ir rusiškai-lietuviško žodynėlio sąsiūvinį, pirmoj eilėj Sovietų socialistinės statybos ir politinio bei visuomenės gyvenimo praktikos iškeltų terminų. Be to žodynėly telpa ir abelnai dažniau vartojami sovietų spaudoje žodžiai.

Tokio žodynėlio reikalingumas labai pribrendęs. Jis bus naudingas darbininkų-kolektyviečių ir pavienių valstiečių korespondentams, laikraščių ir knygų skaitytojams, vertėjams ir t. t.

Žodynėlyje, be abėjo, rasis kai kurių netikslumų. Kritiški jų nurodymai yra labai pageidaujami, į tai bus atkreipta domė ir kitoje laidoje bus įneštos pataisos.

Žodynėlio redagavime dalyvavo: Vilūnas, Vaišnora, Pauliukevičius, Skardžius, Jakševičius ir kt.

S. Matulaitis.

БЕЛАРУСКАЯ ЧАСТКА

BALTARUSIŠKOJI DALIS

A.

Аб'ектыўны	Obiektyvus, obiektyviškas.
Аблігацыя	Obligacija.
Абмен вопытам	Pasikeitimas pstyrimais.
Абсалютны	Absoliutiškas.
Абставіны	Apystovos; aplinkybės;
абстаноўка	apystova, būklė; įrengimas; aplinka.
Абязлічка	Beasmenybė;
абязлічыць	nuasmeninti, beasmeninti.
Аванс	Avansas.
Аварыя	Avarija.
Агаворка	Išlyga; paaiškinimas.
Агітацыя	Agitacija.
Агітпроп—аддзел агітацыі і прапаганды	Agitpropas—agitacijos ir propagandos skyrius.
Аграрны	Agrarinis, žemės ūkio.
Аграмаджаны сектар	Suvisuomenintas sektorius.
Агрыкультура	Agrikultūra, žemdirbystė, žemės ūkis;
агрыкультурны	agrikultūrinis;—iškas.
Агрэгат	Agregatas.
Агульнадзяржаўны	Visos valstybės.
Агульнасаюзны	Visos sąjungos, visasąjunginis.

Адбудоўчы	Atstatomasai.
Адзінаначалле	Vienvadystė, vienvadovystė.
Адзінства процілегласцей	Priešingumų vienumas;
адзінства	vienybė; vieningumas; vienumas;
адзіны	vienas; vieningas;
адзіночны	pavienis.
Адзначыць	Pažymėti, pabrėžti.
Адлічэнне	Išskaitymas, atskaitymas.
Адмаўленне	Neigimas.
Адміранне	Atmirimas.
Аднаасобны	Pavienis; vieninis;
аднаасобная гаспадарка	pavienis ūkis; pavienio(ių) ūkis(iai);
аднаасобнік	pavienietis, vieniokas.
Аднамыснасць	Sutartinumas.
АДПУ—Аб‘яднаная Дзяржаўная Палітычная Управа	OGPU—Apvienyta Valstybinė Politinė Valdyba.
Адпускнік	Paleistasis, paleistinis, atostogininkas.
Адраджэнне	Atgimimas.
Азнафта	Aznafta—Azerbaidžano naftos centralinė valdyba.
Азначыць	Nustatyti, apibūdinti; apibrėžti.
Акадэмія навук	Mokslų akademija.

Акалічнасць	Aplinkybė.
Акружэнне, атачэнне	Apsiautimas, apsupimas.
Акрэдытаваць акрэдытыў	Akredituoti, įgalioti; akredityvas.
Актуальны	Aktualus.
Актыў актыўны	Aktyvas; aktyvus, veiklus, aktingas.
Акцыя	Akcija—akcinio pajaus pažymėjimas; veikimas.
Аліменты	Alimentai.
Аліянс	Aliansas, sąjunga.
Амартызацыя	Amortizacija.
Аналагічны	Analogiškas, panašus.
Анамалія	Anomalija.
Ананімны	Anoniminis, bevardis.
Анархія	Anarchija.
Антанта	Antanta, Santarvė.
Анексія	Aneksija, priverstinas prijungimas.
Антыімперыялістычны	Antiimperialistinis, priešimperialistinis.
Антымілітарызм	Antimilitarizmas.
Антыпасхальны	Antivelykinis.
Антысовецкі	Antisovietinis, Sovietams priešingas.
Антычная дзяржава	Antikinė,senovės valstybė.
Ануляваць	Anuliuoti, panaikinti.
Апалітычны	Apolitiškas,—inis,-ingas, nesiįdomaujantis politika.

Апартунізм	Oportunizmas.
Апатыя	Apatija, ūpo nupuolimas.
Апладысменты, воплескі	Aplodismentai, plojimai delnais.
Апеляваць	Apeliuoti.
Арбітраж	Arbitražas, trečiųjų sprendimas.
Арцель	Artelė.
Арыентацыя	Orientacija;
арыентацыйны	orientacinis.
Асоавіяхім—Таварыства садзейнічання абароне і авіяцыйна-хімічнаму будаўніцтву СССР	Osoaviachimas—Draugija SSRS ginti ir aviacijos-chemijos statybai remti.
Асяроддзе	Aplinka, aplinkuma, tarpas.
Атэізм	Ateizmas, bedievystė.
Аўдыторыя	Auditorija.
Аўладаць тэхнікай, навуковымі прынцыпамі вытворчасці	Įgusti technikoj, išmokti technikos,išmokti mokslišķų gamybos principų.
Аўтадор	Autodoras—automobilizmui plėsti ir keliams gerinti pagalbos draugija.
Аўтарытэт	Autoritetas.
Афіша	Afiša, skelbimas.
Ашуканства	Akių dumimas, apgaulė.
Ашчадкаса	Taupomoji kasa.
Аэраплан	Aeroplanas, orlaivis.

Б.

База	Bazė.
Базіс, падстава	Bazis, pagrindas.
Баласт, цяжар	Balastas, sunkumas.
Банда	Banda.
Бандыт	Banditas, plėšikas.
Банкруцтва	Bankrutavimas, subankrutijimas.
Барыкада	Barikada.
Батрак, парабак	Bernas; kumetis; samdininkas.
Батрачка	Samdininkė, kumetė.
Баявая дружына	Kovos būrys.
Баявы	Kovingas.
Бедната	Biednuomenė.
Безабаронны	Beginklis, nesaugus, bejėgis.
Безадказнасць	Beatsakomingumas (be atsakomybės), neatsakomingumas.
Беззямелле	Bežemė, žemės neturėjimas.
БЕЛДРЭС імя Сталіна—Беларуская дзяржаўная раённая электрастанцыя імя Сталіна	BELGRES'as Stalino vardo—Baltarusijos valstybinė rajoninė elektros stotis Stalino vardo.
Белы тэрор	Baltasis teroras.
Беспрацоўе	Bedarbė, nedarbas.
Бесстаронны	Bešališkas.

Бестэрміновы	Beterminininis, nenustatyto laiko.
Бесперапынка	Ištisinis darbas, nepertraukiamas darbas.
Бібліятэка	Biblioteka, knygynas.
Біржа працы	Darbo birža.
Блакада	Blokada, apsupimas.
Блюмінг	Bliumingas.
Брак (на вытворчасці)	Gadinys, atmetalas.
Брыгада	Brigada.
БССР—Беларуская Социялістычная Совецкая Рэспубліка	BSSR—Baltarusijos Socialistinė Sovietų Respublika.
Будзь гатоў!! заўжды гатоў!	Budėk!! visuomet budrus!
Будаўніцтва	Statyba.
Буксір	Valktis, buksiras; lyna(s), virvė;
буксіраваць; узяць на соцыялістычны буксір	valkčiu vilkti, buksiruoti; paimti socialistinin buksiran,—suteikti socialistinę pagalbą.
Быт	Būvis, būklė.
Быццё	Būtis, būsena; buitis.
Бюракрат	Biurokratas.
Бязграматны	Bemokslis, neraštingas.
Бяздзейнасць	Neveikimas.
Бязлітасны	Negailestingas, begailestingas.

Безумоўны	Besąlygingas, būtinas; neabejotinas; besąlyginis.
Безупынны, несупынны	Nepertraukiamas, nepaliaujamas, nesustojamas.
Бяскласавае соцыялістычнае грамадства	Beklasinė socialistinė visuomenė.
Бяспечнасць, бяспека	Saugumas, nepavojingumas.
Беспрынцыпнасць	Beprincipiškumas, beprincipingumas.
Беспрытульнасць беспрытульны	Beprieglaudė; benamė; beglobis, beprieglaudis.

В.

Вагранка	Vagranka-špižui (ketui) ir spalvuotiems metalams lydyti krosnis, lydykla.
Ваенкамат	Karoreikalų komisariatas.
Ваенны комунізм	Karinis komunizmas.
Валавы даход	Aplamas pelnas, bendros pajamos.
Валюта	Valiuta.
Вартасць	Vertė, vertybė;
дадатковая вартасць	pridedamoji vertybė, viršvertė.
Варожасць нацыянальная	Tautinė neapykanta, nesantaika.
Варштат	Varstotas.
Варыянт	Variantas.

Ваяўнічы	Karingas.
ВККІ—Выканаўчы Камітэт Комуністычнага Інтэрнацыянала	Komunistų (—tinio) Internacionalo Vykdomasai Komitetas.
ВНУ—Вышэйшая навучальная ўстанова	Aukštoji mokslo įstaiga, aukštoji mokykla.
ВСНГ—Вышэйшы совет народнай гаспадаркі	Vyriausioji liaudies ūkio taryba.
ВТНУ—Вышэйшая тэхнічная навучальная ўстанова	Aukštoji technikos mokykla.
Вучот работы	Darbo apskaičiavimas.
Выбарчае права	Rinkimų teisė.
Вывучыць	Išstudijuoti, išmokti.
Вызваленчы рух	Pasiliuosavimo judėjimas.
Выканбюро	Vykdomasis biūras.
Выканкамітэт	Vykdomasis komitetas.
Выкарчоўваць рэшткі капіталістычных элементаў	Iš šaknų kapitalistines liekanas išrauti.
Выключыць са склада	Išbraukti iš sąstato.
Вылазка, выпад	Išstojimas.
Вылучэнне вылучэнец	Iškeltinės; skyrimas; iškeltinis, vidvižencas.
Выпадковасць	Atsitiktinumas, pripuolamumas.
Выпаліць калёным жалезам	Karšta geležim išdeginti.

Выплаўка	Ištirpdinimas, tirpinimas, lydymas.
Выпучыць, выпнуць	Išstatyti priekin, įpriekinti.
Выступленне	Išstojimas.
Вытвараючы	Gaminantis.
Вытворца	Gamintojas.
Вытворчы план	Gamybos planas;
вытворчыя адносіны	gamybiniai santykiai, gamybos santykiai;
вытвараючы трэст	gaminantis trestas;
Выхад	Išėjimas, išstojimas.
Выціскание прыватнага капітала	Privatinio kapitalo išstumimas.
Вядучая галіна гаспадаркі	Vedamoji ūkio šaka.
Велізарны, велічэзны	Milžiniškas, didžiulis, kolosalis.
Вялікадзяржаўны шавінізм	Didžiavalstybis, velikoderžavinis, valdančiosios tautos šovinizmas.
Вярбоўка	Verbavimas, kvietimas.

Г.

Газета	Laikraštis
„ светавая	„ atšviečiamas, šviesinis;
„ насценная	„ sieninis;
„ шматтыражка	„ daugtiražinis.
Галавакружэнне ад поспехаў	Kvaitulys nuo pasisekimų.

Галавацяп	Bukaprotis; galavatepas.
Галоўліт—Галоўнае кіраўніцтва па справах літаратуры і выдавецтва	Glavlitas—Vyriausioji literatūros ir spaudos reikalų valdyba.
Галоўная апора Савецкай улады	Svarbiausias Sovietų valdžios ramstis.
Гандаль у раздроб, дробны гандаль	Smulkioji prekyba, preky a mažmenonis.
Гандлёва-прамысловы капітал	Prekybos-pramonės kapitalas.
Ганьбаванне	Papeikimas.
Гарантыя	Laidavimas.
Гармонія	Garmonija.
Гаспадарча-палітычная кампанія	Ūkiškai-politiška kampanija.
Гаспадарчы разрахунак;	Ūkiškas apsimokėjimas;
прадпрыемства на гаспадарчым разрахунку	ūkiško apsimokėjimo įmonė.
Геройства	Geroizmas, didvyriškumas; karžygiškumas.
Гігант	Gigantas;
гіганцкі	gigantiškas.
Гніючы капіталізм	Pūvąs kapitalizmas.
Голы тэхніцызм	Grynas technicizmas.
Грамадска-эканамічная фармацыя	Visuomeniškai-ekonominė formacija.
Грамадзянская вайна	Pilietinis karas.

Д.

Дадатковая вартасць	Pridedamoji vertybė, viršvertė.
Дарма	Be atlyginimo, dykai, dovanai, veltui.
Даследчы ўчастак	Bandomasai, tyriamasai sklypas;
даследчае поле	bandomasai laukas;
вопытны работнік	prityręs, įgudęs darbininkas.
Дасягненне	Pasiekimas, pasieka.
Датэрміновае выкананне	Išpildymas pirm laiko, pirmlaikinis, anksčiau termino.
Дашкольнае выхаванне	Pirmmokyklinis, ligmokyklinis auklėjimas.
Дбайнасць, пільнасць	Budrumas.
ДВБ—Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі	Baltarusijos valstybinė knygų leidykla.
ДВС—Дзяржаўны вучоны совет	Valstybinė mokslo taryba.
Двудушнасць, фальшывасць	Veidmainystė.
Двурушніцтва	Dviveidiškumas;
двурушны	dviveidiškas.
Двуўладства	Dvivaldystė.
Дзіцячыя яслі	Vaikų lopšelis;
Дзіцячая пляцоўка	„ aikštelė;
Дзіцячы сад	„ darželis.
Дзялок	Vertelga, verteiva.

Дзяржава	Valstybė.
Дзяржава совецкая	Sovietų, sovietinė, valstybė.
„ буржуазная	Buržuazinė valstybė.
Дзяржаўны капіталізм	Valstybinis kapitalizmas.
Дзяржгандаль	Valstybinė prekyba.
Дзяржкрэдыт	Valstybinis kreditas.
Дзяржснаб	Valstybinė tiekyba.
Дзяржстрах	Valstybinis draudimas.
Дзяткор	Vaikų korespondentas.
Добраякасны	Geros kokybės, gerybinis.
Дробна-таварная вытворчасць	Smulkioji prekių gamyba.
Дробна-ўласніцкая ідэалогія	Smulkaus savininko ideologija.
Дывэрсія	Diversija, nukreipimas priešo dėmesio, jėgų.
Дыпламатычны	Diplomatinis.
Дыялектычны матэрыялізм	Dialektinis materializmas.
Дэвіз	Obalsis, pošūkis, devizas.
Дэвіза	Deviza, vekselis užsienio valiutai.
Дэгенерацыя	Degeneracija, išsigimimas.
Дэзарганізацыя	Dezorganizacija, neorganizuotumas.
Дэкларацыя	Deklaracija, paskelbimas.
Дэкласаваны	Deklasuotas, atitrūkęs nuo klasės.
Дэмагогія	Demagogija.

Дэмакратыя	Demokratija.
Дэмаралізацыя	Demoralizacija.
Дэмаркацыйны	Demarkacijos, tarprubežinis.
Дэмаскаваць, выявіць	Numaskuoti, aikštėn iškelti.
Дэпутат	Deputatas, atstovas.

Ж.

Жакт—Жыллёва-арэнднае каапера-цыйнае таварыства	Žaktas—Gyvenamųjų butų nuomotojų kooperacinė draugija.
Журнал	Žurnalas;
журналіст	žurnalistas, laikraščių bendradarbis.

З.

Заваёўная, захопная тэндэнцыя	Užkariavimo, užgrobimo tendencija, palinkimas.
Завод	Gamykla, fabrikas.
Завочнае навучанне	Už akių, užakinis dėstymas, mokymas.
Загібшчык	Perkreipėjas, iškraipytojas, iškreipėjas.
Загс—Аддзел запісаў актаў грамадзянскага становішча	Zagsas—Pilietinės būklės užrašų skyrius (civilinės metrikacijos istaiga).
Законамернасць з'яў	Reiškinių dėsningumas.
Замацоўвацца	Įsitvirtinti; prisitvirtinti.
Заметка	Žinutė, pažymėjimas.
Замежны вораг, знешні вораг	Išorinis priešas, užsienio priešas.

Завет	Įsakymas, palikimas.
Заработная плата, зарплата, заробак	Darbo mokesnis, alga, uždarbis.
Заўвага, заўважанне	Pastebėjimas, pastaba, įspėjimas.
Заўком—заводскі камітэт	Gamybos komitetas, gamkomas, profsąjungos komitetas gamykloje, fabkomas.
Зацікаўленасць	Susiįdomavimas, susidomėjimas.
Збыт	Pardavimas.
Звышвызначаная работа	Darbas virš uždavinio, viršlaikinis darbas.
Зграя	Gauja.
Згуртаваны	Tampriai sujungtas.
З'езд Советаў	Sovietų Suvažiavimas.
Земляробства	Žemdirbystė.
Зернетрэст	Javų trestas.
Здзельшчына здзельна	Akordinis darbas; akordiniai, išdirbiškai.
Змазванне пытання	Klausimo užtrinimas, užtepimas, užslėpimas.
Змена	Pakaita, pamaina.
Зніжэнне сабекошта	Savikainos numažinimas.

I.

Ідэалогія	Ideologija.
Імперыялізм	Imperializmas.
Імпорт	Importas, įvežimas.
Індустрыя	Industrija, pramonė.

Індустрыялізацыя	Industrializacija.
Інтарэс	Interesas, reikalas, įdomumas.
Інтэнсіўны	Intensyvis, intensyvus.
Інтэрвенцыя	Intervencija.
Інтэрнацыянал	Internacionalas.
Інтэрнацыяналізм	Internacionalizmas.
Італьянская забастоўка	Itališkas streikas.
ІТР—Секцыя інжэнерна-тэхнічных работнікаў	Inžinerijos-technikos darbininkų sekcija.

К.

Кааптацыя	Kooptacija, kooptavimas.
Кааперацыя	Koperacija;
„ спажывецкая	vartotojų koperacija;
„ саматужна-прамысловая	namų pramonės koperacija;
„ жыллёвая	butų koperacija.
Калгас	Kolektyvas, kolūkis, kolchozas;
калгаснік	kolchoznikas.
Калгасны кірмаш	Kolchoznikų prekymetis, mūgė.
„ рынак	Kolchoznikų rinka, turgus.
Калегія	Kolegija.
Калектыў	Kolektyvas;
калектыўная ўмова	kolektyvė sutartis.

Камандныя вышыні	Vadovaujančios, vyraujančios aukštumos.
Камбінат	Kombinatas.
Кампанія	Kampanija.
Канвеер	Konvejeras.
Канкрэтны	Konkretus.
Канкурэнцыя	Konkurencija.
Канстытуцыя БССР,	BSSR Konstitucija.
Кантрактацыя	Kontraktavimas, kontraktacija.
Кантроль	Kontrolė; patikrinimas.
Канфіскацыя	Konfiskavimas, konfiskacija.
Канферэнцыя	Konferencija.
Канцэнтрацыя вытворчасці	Gamybos koncentravimas, koncentracija.
Канцэсія	Koncesija.
Капітал	Kapitalas:
" асноўны	pagrindinis kapitalas;
" абаротны	apyvartos kapitalas;
" запасны	atsargos kapitalas.
Капіталістычны наступ	Kapitalistinis puolimas.
Капітальны	Kapitalinis.
Капітуляваць	Kapituliuoti, pasiduoti.
Каса ўзаемадапамогі	Savišalpos kasa.
Кастрычніцкая рэвалюцыя	Spalio revoliucija.
Кардынальны	Kardinalis, pamatinis, pagrindinis.

Кваліфікацыя	Kvalifikacija; įvertinimas;
кваліфікаваць	kvalifikuoti; įvertinti;
падняць кваліфікацыю.	pakelti kvalifikaciją.
КІМ — Комуністычны Інтэрнацыянал Моладзі	Komunistinis Jaunimo Internacionalas, KJI.
Кіраўніцтва	Vadovybė, vadovavimas;
пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі	komunistų partijai vadovaujant.
КК-РСІ—Кантрольная камісія-Рабоча-сялянская інспекцыя	KK-RVI—Kontrolinė komisija-Darbininkų valstiečių inspekcija.
Клас	Klasė;
клас супроць класа	klasė prieš klasę.
Класавая дыферэнцыяцыя	Klasinė diferenciacija;
класавае распластаванне	klasinis susiskirstymas;
класавая свядомасць	klasinė sąmonė;
класавае пачуццё	klasinė nuojauta;
класавыя зрухі	klasiniai pasistumėjimai, postūmiai.
Класічны	Klasiškas.
Клерыкал	Klerikalas.
Клуб	Klūbas.
Кожнаму па яго запатрабаванні і ад кожнага па яго здольнасці	Kiekvienam sulig jo reikalo ir iš kiekvieno sulig jo sugabumo.
Комінтэрн—Комуністычны Інтэрнацыянал	Kominternas, Komunistinis Internacionalas.

Комсамол	Komjaunimas;
комсамолец	komjaunuolis.
Комунізм	Komunizmas;
комуністычная ячэйка	komunistinė kuopelė, komunistų kuopelė.
Комуністычны лад	Komunistinis surėdymas.
Конкурс	Konkursas, varžytinės.
Контрразведка	Žvalgyba.
Контррэволюцыя	Kontrevoliucija.
Краязнаўства	Kraštotyra.
Крызіс	Krizis, krizė.
Крытыка	Kritika.
Крытэрый	Kriterijus.
Кузбасбуд	Kuzbaso statyba — Kuznecko baseino metalurgijos statyba.
Кулак	Buožė.
Кульмінацыйны	Kulminacinis.
Культкамісія	Kultkomisija — kultūros darbo komisija.
Культмасавая работа	Masinis kultūros darbas.
Культпаход	Kultūros žygiuotė, kultžygiuotė.
Культпроп—аддзел культуры і прапаганды	Kultpropas—kultūros ir propagandos skyrius.
Культура	Kultūra.
Культэстафета	Kultestafeta.
КУНМЗ-Комуністычны універсітэтнацыянальных меншасцяў захада	Vakarų tautinių mažumų komunistinis universitetas—VTMKU.

Л.

Легальны	Legalus.
Ленінізм	Leninizmas.
Ленінская нацыянальная палітыка	Leniniška nacionalė politika.
Ленінскі куток	Lenino kampelis.
Лібералізм	Liberalizmas.
Ліга нацый	Tautų Sąjunga, Lyga.
Лідэр	Lyderis, vadas.
Ліквідатарства	Likvidatorystė.
Ліквідацыя кулацтва як класа на аснове (базе) суцэльнай калектывізацыі	Buožijos kaipo klasės likvidavimas, remiantis visuotina kolektyvizacija.
Ліквідаваць	Likviduoti.
Лімітрофы	Limitrofai, pakraščių valstybės.
Ліміты	Limitai, apribavimai.
Літаральна, даслоўна, буквальна	Literaliai, žodis žodin, paraidžiui.
Лішак, перавышка	Perteklius, viršteklius.
Ліцэнзія	Licenzija, leidimas.
Лозунг	Obalsis, lozungas
Локаут	Lokautas.
Люксембургіянства	Liuksemburgizmas.

М.

Майстар	Meisteris.
Майстэрня	Dirbtuvė.
Максімальны	Maksimalis, didžiausias.
Малапісьменны	Mažaraštis.

Маналітны	Monolitinis, vientisus.
Манаполія замежнага гандля	Užsienio prekybos monopolija.
Мандат	Mandatas, įgaliavimas.
Маніфестацыя	Manifestacija.
Марксізм	Marksizmas.
Мартэнаўская печ	Marteno krosnis.
Маршрут	Maršrutas.
Маска	Kaukė, maskė.
Матэрыяльна-бытавыя ўмовы	Materialės būklės sąlygos.
Матэрыя	Materija, medžiaga.
Матэрыялізм	Materializmas;
дыялектычны матэрыялізм	dialektinis materializmas;
гістарычны матэрыялізм	istorinis materializmas.
Меліярацыя	Melioracija.
Меншавіцтвуючы ідэалізм	Menševikuojantis idealizmas.
Міжнародны	Tarptautinis.
Міжрабпом—Міжнародны камітэт рабочай дапамогі	Tarptautinis darbininkų pagalbos komitetas.
Мілітарызм	Militarizmas.
Мінімальны	Minimalis, ko mažiausias.
Мінімум	Minimumas.
Мопр—Міжнародная арганізацыя дапамогі рэвалюцыянерам	Mopras—Tarptautinė organizacija revoliucionieriams pagelbėti, šelpti; Raudonoji pagalba.

МТС—машына-трактарная станцыя	MTS — Mašinų-traktorių stotis.
Металаапрацоўчая прамысловасць	Metalų apdirbamoji pramonė;
металаздабыўчая прамысловасць	metalų gaunamoji pramonė.
МЮД—Міжнародны юнацкі дзень	TJD —Tarptautinė jaunimo diena.
Мясцком—мясцовы камітэт прафесіянальнага саюза	Vietos komitetas, vietinis profsąjungos komitetas, vietkomas.

Н.

Набег	Įsiveržimas, įsibrovimas.
Наборная кніжка	Pirkinių knygelė.
Навукова-даследчая ўстанова	Moksliško (mokslo) tyrimo įstaiga.
Нагрузка	Užkrovimas, uždėtos pareigos.
Надбудова	Anstatas.
Наймiт	Samdininkas.
Накапленне	Kaupimas;
першапачатковае накапленне	pirmykštis kaupimas.
Намаўляць, намовiць, унушаць;	Įkalbėti, įteigti;
намаўленне, унушэнне	įtaiga.
Нарком асветы	Liaudies švietimo komisariatas.

Народна-гаспадарчы план	Liaudies ūkio planas.
Народны камісарыят; народны камісарыят замежных спраў	Liaudies komisariatas; užsienio reikalų liaudies komisariatas.
Нарсуд (народны суд)	Liaudies teismas.
Нарыхтоўка мяса, ільну, хлеба	Parengimas, užpirkimas, mėsos, linų, duonos.
Нафтавы промысел	Naftos įmonės.
Нацыянальна-вызваленчы рух	Tautinio pasiliuosavimo judėjimas.
Нацыянальная па форме, соцыялістычная па зместу культура	Kultūra nacionalė forma ir socialistinė turiniu.
Недастатковы	Neganėtinas.
Недахоп, недастача	Trūkumas, nedateklius.
Новая пабудова	Naujas pastatas, statinys, trobesys; naujoji statyba.
Нэп—новая эканамічная палітыка нэпман	Nepas—Naujoji ekonominė politika; nepmanas.
Непісьменнасць	Neraštingumas.

П.

Павысіць	Pakelti.
Пагром	Žudynės, skerdynė, pogromas.
Падбухторнік	Kurstytojas.
Пад'ёмны кран	Keliamasis (ai) kranas.
Падлеглы, падуладны	Priklausomas.

Падмайстар, вучань	Pusmeistris, gizelis.
Падрыў	Pakirtimas, griovimas, ardymas.
Падсправаздачная асоба	Privaląs atsiskaityti asmuo.
Пазыка	Paskola.
„ выйгрышная процантная і бяспроцантная	Išlošiamoji paskola procentinė ir neprocentinė.
„ бяспроцантная бяспройгрышная	Neprocentinė nepralošiamoji paskola.
„ Індустрыялізацыі"	„Industrializacijos" paskola.
„ „Сялянская"	„Valstiečių" paskola.
„ „Пяцігодка ў чатыры гады"	„Penkmetis į ketverius metus" paskola.
„ „Трэці рашаючы год пяцігодкі"	„Tretieji sprendžiamieji penkmečio metai" paskola.
„ „Чацверты завяршаючы год пяцігодкі".	„Ketvirtieji užbaigiamieji penkmečio metai" paskola.
Пай	Pajus;
пайшчык	pajininkas.
Паказчык	Rodiklis, indeksas.
Пакаленне	Karta.
Палавінны	Pusioviškas, svyruojantis
Палепшанне якасці	Kokybės pagerinimas.
Палітграмата	Politikos mokslo pradžia.
Палітэканомія	Politinė ekonomija, politekonomija.

Палітэмігрант	Politemigrantas.
Паншчына	Baudžiava, laža.
Паняцце	Sąvoka, supratimas.
Папулярызацыя папулярны	Populiarizacija (–vimas); populiarus, populiariškas.
Пароль	Parolė.
Партыйны партыйнасць навукі	Partinis; mokslo partingumas.
Партячэйка	Partkuopelė, partijos (partinė) kuopelė.
Пасіўны	Pasyvus.
Паслядоўны	Nuosakus, nuoseklus.
Пасол	Pasiuntinys.
Пастаянны	Pastovusis.
Паступовы	Laipsniškas, nuodalus, laipsningas.
Пасяліцца	Apsigyventi.
Паўфабрыкат	Pusiaufabrikatas.
Патэнцыяльны	Potencialis.
Паход	Žygis.
Пацыфізм пацыфічны	Pacifizmas; pacifistinis.
Перабой	Pràtrūka, pertrūkis, prótrūkis; pertrauka.
Перавыкананне плана	Plano perviršijimas.
Перавыканаць заданне	Perviršyti uždavinį.
Перавытворчасць	Viršgamyba, viršprigaminimas.
Перагаворы	Derybos.

Пэрагіб	Perkreipimas; perlenkimas; iškraipymas.
Перагібшчык	Perkreipėjas; perlenkėjas; iškreipėjas.
Перадавы, перадавік	Pryšakinis.
Перадзел свету	Pasaulio perdalinimas.
Перажыткі	Liekanos, užsilikimas, atlaikas.
Пераклічка вытворчая	Gamybos šauktynės, šūkinimas.
Пераключыцца	Persitvarkyti.
Пераломны год	Persilaužymo metai.
Перанасяленне	Gyventojų perteklius.
Пераменны капітал	Keičiamasis, mainusis kapitalas.
Перасяленне перасяленец	Persikėlimas, perkėlimas; persikelėlis; išeivis.
Ператварацца ператварэнне	Persikeisti, persikūrti; pertvarkymas.
Пераўзброіцца	Persiginkluoti.
Перманентны	Permanentinis.
Перыяд	Periodas, laikotarpis.
Песімізм	Pesimizmas.
Першабытны першабытнасць	Pirmykštis; pirminis; pirmobūvis.
Перыферыя	Periferija.
Піонер	Pionierius.
Плакат	Plakatas.

Планаванне	Planavimas.
Планавая соцыялістычная гаспадарка	Planingas socialistinis ūkis;
бясплanaвая капіталістычная гаспадарка	neplaningas kapitalistinis ūkis.
Палітэхнічная школа	Politechninė (-iška,-ikos) mokykla.
Попыт на рабочую сілу	Darbo jėgos pareikalavimas.
Племя	Gentis, padermė.
Правакатар	Provokatorius.
Праверка выканання	Išpildymo patikrinimas
Прагул	Darbo praleidimas, išdykiniuotas laikas;
прагульшчык	prabeidunas.
Прадбачлівасць	Numatymas.
Прадпасылка	Pirmnuotikis, pirmsąlyga.
Прадстаўнік	Atstovas.
Прадукцыйнасць працы	Darbo našumas, produktingumas;
прадукцыйная праца	našus darbas, produktingas.
Праект	Projektas, sumanymas.
Пракламацыя	Proklamacija, atsišaukimas.
Прамежак	Tarpas;
прамежак часу	laikotarpis.
Промтавар	Pramonės prekė.
Прарыў	Spraga; prótrūkis.

Праца—справа мужнасці, геройства, гонару і славы	Darbas—narsumo, didvyriškumo, garbės ir garsumo dalykas.
Працаздольнасць	Darbingumas.
Працадзень	Darbdienis, darbo diena.
Працгуж	Važiuotės prievolė.
Працоўная вартасць	Darbo vertė, vertybė.
Пролетарыят	Proletariatas.
Промфінплан	Pramonės ir finansų planas, pramfinplanas.
Прыватнае землеўладанне	Privatus žėmės valdymas;
прыватная ўласнасць на сродкі вытворчасці	privatinė gamybos priemonių nuosavybė.
Прывілей	Privilegija.
Прыгнёт, уціск	Priespauda.
Прымаза	Prisiplakęs, prisiplakėlis.
Прымірэнец	Taikstuolis;
прымірэнцтва	taikstymasis.
Прымітыўны	Primityvis, primityvus.
Прырост	Prieauglis.
Прэміяльная аплата працы	Premialis darbo užmokesnis, apmokėjimas.

Р.

Рабаўласнік	Vergų savininkas;
рабаўласніцкае грамадства	vergų gadynės visuomenė.
Рабкор	Darbkoras, darbininkas korespondentas.

Рабочая грамадскасць	Darbininkų visuomenė.
Рабачком	Žemės ūkio darbininkų profsąjungos komitetas, darbkomas.
Рабочы	Darbininkas.
Работнік	Darbuotojas,darbininkas.
Рабселькор	*Darbininkų-valstiečių* korespondentas.
Размеркаванне	Paskirstymas;
закрыты размеркавальнік	uždaras skirstytuvas.
Разыходжанне	Skirtumas, nesutapimas.
Раскол	Skilimas.
Раскулачванне	Išbuožinimas.
Расстаноўка сіл	Jėgų paskirstymas.
Рассяленне	Gyventojų išskirstymas.
Расцэньваць	Įvertinti, įkainuoti.
Расцэнка	Kainų nustatymas.
Роўнапраўе, роўнапраўнасць	Teisių lygybė.
Рацыяналізацыя вытворчасці	Gamybos racionalizacija.
Рвач	Lupikautojas, saunaudžius.
Род	Giminė;
родавае грамадства	giminių visuomenė;
родавая абшчына	giminių bendruomenė.
Рознастайнасць	Kitokybė, įvairumas;
рознастайны	įvairus, įvairingas.

Розыйгрыш	Lošimas, loterijos traukimas.
РСЧА—Рабоча-сялянская Чырвоная армія	Darbininkų-valstiečių Raudonoji armija.
Рынак	Rinka.
Рэакцыя	Reakcija.
Рэалізацыя пазыкі	Paskolos realizavimas, p. realizacija;
рэалізацыя пастаноў	nutarimų realizacija, vykdymas.
Рэальная зарплата	Realus darbo užmokesnis.
Рэарганізацыя	Reorganizacija (-vimas), pertvarkymas.
Рэвізіянізм	Revizionizmas.
Рэволюцыйная законнасць	Revoliucinis teisiškumas.
Рэйд грамадскі	Visuomeniškas reidas.
Рэканструкцыя	Rekonstrukcija, atstatymas, pertvarkymas.
Рэнегат	Renegatas, atsimetėlis.
Рэпрадукцыя	Reprodukcija, atgaminimas.
Рэпрэсія	Represija.
Рэцыдыў	Recidyvas, atkritimas, atkritis.

С.

Сабатаж	Sabotažas;
сабатажнічаць	sabotuoti.
Сабекошт	Savivertė.
Салідарнасць	Solidarumas.
Самаахвярнасць, самаадданасць, беззаветнасць	Atsidavimas, begalinis atsidavimas, pasiaukavimas.
Самалёт	Lėktuvas, orlaivis.
Самавызначэнне	Apsisprendimas;
права на самавызначэнне нацый аж да аддзялення	tautų apsisprendimo teisė, iki atsiskyrimo.
Самадзейнасць	Savyveiklumas, savyveikla, saviranka;
вечар самадзейнасці	savybės vakarėlis.
Самакрытыка	Savikritika.
Самамэта	Tikslas pats sau, savytikslė.
Самаправерка	Pasitikrinimas, savęs patikrinimas.
Самаснабжэнне	Savitieka, apsirūpinimas;
снабжэнне	tiekimas.
Саматужны промысел	Namų amato verslas;
саматужнік	namų amatininkas.
Самацёк	Savitaka.
Саюз працаўнікоў асветы	Švietimo darbininkų profesinė sąjunga.
СВБ—Саюз ваяўнічых бязбожнікаў	Kovingųjų bedievių sąjunga.

Своечасовы	Savalaikiškas, savo laiku.
Севазварот	Sėjokaita.
Сельгаспадатак, сельска-гаспадарчы падатак	Žemės ūkio mokestis.
Селькор	Kaimo korespondentas, kaimkoras.
Сельска-гаспадарчая комуна	Žemės ūkio komuna.
Сельсовет	Kaimo sovietas, selsovietas, kaimsovietas.
Сесія	Sesija, posėdžiavimas, posėdis.
Сітуацыя	Situacija, padėtis.
Скажэнне	Iškraipymas.
Скірта	Stirta.
Скразная брыгада	Ryšių brigada.
Совет Нацыянальнасцей пры ЦВК СССР	CPK SSRS Tautų Taryba—Prie SSRS Centralinio Pildomojo Komiteto Tautų Taryba.
Совет рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў	Darbininkų, valstiečių ir raudonarmiečių atstovų sovietas.
Совецкая ўлада	Sovietų valdžia.
Соўгас	Sovūkis (Sovietų valstybinis žemės ūkis).
Соўнарком	Liaudies komisarų taryba.

Соцзабяспечанне	Socialis aprūpinimas.
Соцыялізм	Socializmas.
Соцыялістычнае земляробства	Socialistinė žemdirbystė;
соцыялістычны лад	socialistinis surėdymas.
Соцыяльны пераварот	Socialis perversmas.
Соцыяльнае страхаванне	Socialis draudimas.
Соцыяльныя навукі	Socialiai mokslai.
СПА—Совет Працы і Абароны	Darbo ir Apsaugos Taryba.
Спаборніцтва	Lenktyniavimas;
соцспаборніцтва	soclenktynės, socialistinis lenktyniavimas, soclenktyniavimas.
Спараная язда	Porinis, suporuotas važiavimas.
Спекулянт	Spekuliantas.
Спецвопратка	Specdrabužis, specialis darbo drabužis.
Справаздачная кампанія	Atskaitų kampanija.
Сродкі вытворчасці	Gamybos priemonės.
СССР—Саюз Соцыялістычных Совецкіх Рэспублік	SSRS—Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga.
Стадыя	Stadija.
Стаж	Stažas.
Станок	Varstotas.
Стачка	Streikas.

Страхаванне	Draudimas;
страхкаса	draudimo kasa;
застрахаваны	apdraustas.
Супастаўленне	Palyginimas, greta pastatymas.
Супольнік	Bendrininkas.
Сустрэчны план	Sutiktinis, papildomas planas.
Сухмень (бяздожджыца)	Sausmetis, sausra.
Суцэльная калектывізацыя	Visuotina kolektyvizacija.
Сучаснасць	Dabartis.
Схема	Schema, bendri bruožai.
Сцяг	Vėliava
" пераходны	" pereinamoji,
" чырвоны	" raudonoji.
Сялянства	Valstiečiai, valstietija.

T.

Таварная вытворчасць	Prekių gamyba;
таварны голад	prekių badas;
таварная гаспадарка	prekių (prekiškas) ūkis.
Тарыфная сетка	Tarifų lentelė, tarifų nustatytas uždarbis.
Трактарныя калоны	Traktorių kolonos.
Транзіт	Tranzitas.
Трывога	Triukšmas, lermas, nerimas, lermavimas.

Трыкатажны выраб	Trikotažo dirbinys (mezginys, nerinys).
Тыраж	Tiražas.
Тэкстыльная прамысловасць	Tekstylės pramonė.
Тэмп	Tempas;
узмоцненымі і напружанымі тэмпамі	sustiprintais ir įtemptais tempais.

У.

Уборачная кампанія	Javų valymo (nuėmimo) kampanija.
Уваход	Įstojimas, įėjimas.
Ударнік	Udarnikas; šturmininkas
ілжэўдарнік	netikras šturmininkas, melagingas, nėva udarnikas.
Узаемаадносіны	Savitarpiai santykiai.
Узорны	Pavyzdingas.
Укараніць, прышчапіць	Įgyvendinti, įskiepyti, įdiegti, įgilinti.
Укліньваць	Įterpti, įkylioti.
Уклад, дэпазіт	Indėlis.
Уладар	Valdovas.
Уласнік, гаспадар	Savininkas.
Ультра-левы	Ultra-kairysis, kraštutinis(iai) kairysis.
Унешні, замежны рынак	Užsienio rinka.

Унутраны	Vidujinis, vidaus.
Унутрыпартыйны	Partijos vidaus.
Упадніцтва	Smukimas, dekadencija; dekadentiškumas.
Упэўненасць	Įsitikinimas.
Урад рабоча-сялянскі	Darbininkų-valstiečių vyriausybė.
Ураўнілаўка	Lygyba, lyginuotė.
Урубовая машына	Pakertamoji maši-na.
Усеагульны	Visuotinas.
Усесаюзная Комуністычная Партыя (большэвікоў), ВКП(б).	Visasąjunginė Komunistų (bolševikų) Partija, VK(b)P.
Усесаюзны Ленінскі Комуністычны Саюз Моладзі, ВЛКСМ.	VLKJS—Visasąjunginė Leninistinė Komunistinė Jaunimo Sąjunga.
Усялякім спосабам	Visokeriopu būdu.
Усесаюзны	Visasąjunginis.
Усесаюзны з'езд Саветаў	Visasąjunginis Sovietų Suvažiavimas.
УсеЦВК—Усесаюзны Цэнтральны Выканаўчы Камітэт	Visasąjunginis Centralinis Vykdomasis Komitetas.
УсеЦСПС—Усесаюзны Цэнтральны Совет Прафесіянальных Саюзаў	Visasąjunginė Profesinių Sąjungų Centralinė Taryba.

Уступ, прадмова	Įžanga, prakalba.
Усяляцца	Įsigyvendinti.
Утапічны соцыялізм	Utopiškas socializmas.
Утрыманец	Užlaikomas asmuo.
Утыль	Naudotinos atmatos, utilius.
Ухіл (правы, левы)	Nykrypimas (dešinysis, kairysis); krypsnis;
ухіліст	nukrypėlis.

Ф.

Фабком	Fabriko komitetas, fabkomas.
Фабрыка	Fabrikas.
Фактар	Faktorius, veiksnys.
ФЗВ—Фабрычна-заводскае вучнёўства	Fabrikų darbo mokykla.

Ц.

Цвёрдалобы	Kietakaktis.
Цеганіна, валакіта	Gaišavimas, gaišatis.
Цікавы	Įdomus; žingeidus.
ЦКК—Цэнтральная Кантрольная Камісія	CKK—Centralė Kontrolės Komisija.
ЦРК—Цэнтральны рабочы кааператыў	Centralinis darbininkų koperatyvas.

Цэпелін	Cepelinas, orlaivis.
Цягавая сіла	Traukiamoji jėga.
Цякучыя кадры	Nepastovūs kadrai.

Ч.

Чарговы	Sekantis iš eilės.
Чынш (грашовы)	Činšas, čyžė.
Чырвонаармеец	Raudonarmietis.
Чырвонасцяжны	Raudonosos vėliavos.

Ш.

Шавінізм	Šovinizmas.
Шарыкападшыпнік	Rutulbuksva.
ШКМ—Школа калгаснай моладзі	Kolektyviečių jaunimo mokykla, KJM.
Шкоднік	Kenkėjas, žalotojas, gadintojas;
шкодніцтва	kenkimas, žalojimas, gadinimas, kenkyba.
Шырспажыў—Прадметы, рэчы шырокага спажывання	Plačiai vartojami daiktai.

Э.

Эксплаатацыя	Eksploatacija.
Энтузіязм	Entuziazmas.
Эпоха	Epocha, gadynė.
Эра	Era, gadynė.
Эстафета	Estafetė.

Ю.

Юнкор	Jaunuolių korespondentas.

Я.

Якасць якасны	Kokybė; kokybinis.

Заўважаныя ў слоўніку некаторыя друкарскія памылкі:

На старонцы	У радку	Надрукавана	Павінна быць
18	8	preky a mıžmenonis	prekyba mažmenomis
21	23	istaiga	įstaiga
30	6	užpirkimas,	užpirkimas
34	15	prabeidunas	praleidunas
51	3	Antikinė	Antikinė,
53	6-7	nepertrauklamas	nepertrauklamas
56	27	vidvižncas	vidvižencas
58	12	šovietų	sovietų
66	19	promonės	amato
66	20	промышленная	промысловая
72	21	orientacin s	orientacinis
80	21	iki	iki pat
81	28	ištisinie	ištisinė